

İ.B.M.M. - YENİ YOL
Grup Başkanlığı

Tarih : 15 05 26
Sayı : 74

Sadullah Kısacık
DEVA Partisi Adana Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte Başkanlığınıza sunulmuştur. Gereğini arz ederiz. 15/05/2026

Sadullah KISACIK
Adana Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 18-5-2026	Esas No: 2/3696

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
1 5 Mayıs 2026
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
1 5 Mayıs 2026
No: 1861713

Sadullah Kısacık
DEVA Partisi Adana Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Anayasa'nın 2'nci maddesinde Cumhuriyetin nitelikleri arasında sayılan sosyal devlet ilkesi, 61'inci madde ile devlete; yaşlıları, engellileri, korunmaya muhtaç kişileri ve harp malulleri ile şehit yakınlarını gözetme yükümlülüğü getirmektedir. Bu anayasal çerçeve, sosyal güvenlik sistemine prim ödeyerek dâhil olanlarla birlikte, sistemin dışında kalan ve muhtaçlığı tespit edilen vatandaşlar için de kamusal bir koruma mekanizması kurulmasını gerektirmektedir.

Bu mekanizmanın temel dayanaklarından birisi de, 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun'dur. 2022 sayılı Kanun, isminde, 65 yaş ibaresine yer vermekle birlikte uygulamada daha geniş bir kapsama sahiptir. Hâlihazırda 2022 sayılı Kanun uyarınca; 65 yaş aylığı, engelli aylığı, 18 yaş altı engelli yakını aylığı ve silikozis hastalığına bağlı aylık olmak üzere dört farklı kategoride, sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir veya aylık almayan ve muhtaçlık şartlarını taşıyan yaklaşık 1,5 milyon vatandaşa düzenli ödeme yapılmaktadır. Söz konusu vatandaşlar; çalışma gücünü önemli ölçüde yitirmiş, toplumsal hayata katılım imkânları sınırlı ve herhangi bir sosyal güvenlik güvencesinden yoksun olmaları nedeniyle toplumun en dezavantajlı kesimleri arasında yer almaktadır.

2025 yılı resmî verileri, ülkemizde toplam sosyal yardım harcamalarının Gayri Safi Yurtiçi Hasıla içindeki payının %0,94 düzeyinde bulunduğuna işaret etmektedir. Bu oran, sosyal yardım alanında atılacak ilave adımlara duyulan ihtiyacı somut biçimde ortaya koymaktadır. Aynı dönemde temel tüketim mal ve hizmetlerinde gözlenen fiyat artışları, 2022 sayılı Kanun kapsamında aylık alan vatandaşların geçim koşullarını daha da zorlaştırmıştır. Özellikle dini bayram dönemlerinde gıda, ulaşım, bakım ve sosyal ihtiyaçlara yönelik harcamalarda meydana gelen artış ve gelir seviyesi son derece sınırlı olan bu vatandaşlarımız için ek bir mali yük oluşturmakta ve bayram gibi müşterek sevinç günlerinin tam anlamıyla yaşanmasını güçleştirmektedir.

Mevcut durumda sosyal güvenlik mevzuatı uyarınca emekli, dul, yetim veya malullük aylığı almakta olan kişilere dini bayramlarda bayram ikramiyesi ödenmektedir. Buna karşılık, 2022

Sadullah Kısacık
DEVA Partisi Adana Milletvekili

sayılı Kanun kapsamında aylık alan ve prim esaslı sosyal güvenlik sisteminden herhangi bir gelir elde etmeyen vatandaşlarımızın bu uygulamanın dışında kaldığı görülmektedir. Muhtaçlığı tespit edilmiş, çalışma imkânından yoksun ve temel ihtiyaçlarını dahi sınırlı bir kamu desteğiyle karşılamaya çalışan bu vatandaşlarımızın bayram dönemlerinde de desteklenmesi, sosyal devlet anlayışının doğal bir uzantısı olarak değerlendirilmektedir.

Bu Kanun Teklifi ile 2022 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanmış olan tüm hak sahiplerine, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı'nda, 14.410 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı suretiyle belirlenecek tutarda bayram ikramiyesi ödenmesi amaçlanmaktadır. Öngörülen bu tutar, prim esaslı sosyal güvenlik sisteminden bağımsız, tamamlayıcı bir sosyal yardım niteliği taşımakta olup bayram dönemlerinde yoğunlaşan temel ihtiyaçların karşılanmasına katkı sunmayı hedeflemektedir. Düzenlemede, ödemenin yapılacağı tarihte 2022 sayılı Kanun kapsamında aylık alma hakkının devam ediyor olması şartı esas alınmış; yeni bir muhtaçlık değerlendirmesi, gelir testi veya sağlık kurulu raporu zorunluluğu getirilmemiştir. Ayrıca, sosyal güvenlik mevzuatına tabi olarak gelir veya aylık aldığı için hâlihazırda bayram ikramiyesine hak kazanan kişilere aynı bayram için ikinci bir ödeme yapılmayacağı açıkça hükme bağlanarak mükerrerlik ihtimali bertaraf edilmiştir.

Sonuç olarak bu kanun teklifi ile; Anayasa'nın sosyal devlet ilkesiyle uyumlu bir şekilde yaşlı, engelli, engelli yakını ve silikozis hastalığı nedeniyle aylık alan, hiçbir sosyal güvenlik güvencesi bulunmayan ve muhtaçlığı tespit edilmiş yaklaşık 1,5 milyon vatandaşımızın bayram dönemlerinde ortaya çıkan ilave giderlerini hafifletmeyi, toplumsal dayanışma ve sosyal adalet anlayışını tahkimi hedeflenmektedir.

Sadullah Kısacık
DEVA Partisi Adana Milletvekili

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile 2022 sayılı Kanun kapsamında aylık bağlanan vatandaşlara Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı'nda bayram ikramiyesi ödenmesi düzenlenmektedir.

2022 sayılı Kanun kapsamında aylık alanlar; 65 yaş aylığı, engelli aylığı, 18 yaş altı engelli yakını aylığı ve mevcut silikozis aylığı hak sahiplerinden oluşmaktadır. Bu kişiler, sosyal güvenlik sistemi üzerinden gelir veya aylık almayan ve muhtaçlık şartları çerçevesinde desteklenen vatandaşlardır. Düzenleme ile bu kapsamdaki hak sahiplerinin bayram dönemlerinde artan gıda, ulaşım, bakım, sağlık ve sosyal ihtiyaçlarına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Bayram ikramiyesinden yararlanabilmek için ödemenin yapılacağı tarihte 2022 sayılı Kanun kapsamında aylık alma hakkının devam etmesi şartı aranacaktır. Böylece yeni bir engellilik tespiti, yeni bir sağlık kurulu raporu, yeni bir gelir testi veya yeni bir muhtaçlık değerlendirmesi yapılmadan, mevcut hak sahipliği esas alınacaktır.

Madde ile bayram ikramiyesi tutarının, 14.410 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı suretiyle belirlenmesi öngörülmektedir. Bu yöntemle ikramiye tutarının kamu mali sisteminde kullanılan objektif bir ölçüte bağlanması ve memur aylık katsayısındaki değişikliklere bağlı olarak güncellenmesi sağlanmaktadır.

Ayrıca aynı bayram için mükerrer ödeme yapılmaması amacıyla, sosyal güvenlik mevzuatı uyarınca gelir veya aylık almakta olduğu için bayram ikramiyesine hak kazananlara bu madde kapsamında ayrıca ödeme yapılmaması düzenlenmektedir. Bu hükümlerle, emekli, dul, yetim veya benzeri sosyal güvenlik gelir ve aylıkları nedeniyle bayram ikramiyesine hak kazanan kişiler ile 2022 sayılı Kanun kapsamında aylık alan kişiler arasında ödeme çakışması oluşmasının önüne geçilmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir. Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmesi öngörülmektedir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir. Kanun hükümlerinin Cumhurbaşkanı tarafından yürütülmesi düzenlenmektedir.

Sadullah Kısacık
DEVA Partisi Adana Milletvekili

2022 SAYILI 65 YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Bu Kanun kapsamında aylık bağlananlara, bayramın içinde bulunduğu ayda aylık alma hakkının devam etmesi şartıyla, Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı öncesinde (14.410) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda bayram ikramiyesi ödenir. Aynı bayram için bu madde kapsamında bir kişiye birden fazla bayram ikramiyesi ödenmez. Sosyal güvenlik mevzuatı uyarınca gelir veya aylık almakta olduğu için bayram ikramiyesine hak kazananlara, aynı bayram için bu madde kapsamında ayrıca bayram ikramiyesi ödenmez. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.